C/2025/638

10.2.2025

DOPORUČENÍ RADY,

ze dne 21. ledna 2025,

kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Chorvatska

(C/2025/638)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 121 této smlouvy,

s ohledem na nařízení (EU) 2024/1263, a zejména na článek 17 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

OBECNÁ VÝCHODISKA

(1) Dne 30. dubna 2024 vstoupil v platnost reformovaný rámec EU pro správu ekonomických záležitostí. Základními prvky reformovaného rámce EU pro správu ekonomických záležitostí jsou nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu ([1]) spolu s pozměněným nařízením (ES) č. 1467/97 o postupu při nadměrném schodku ([2]) a pozměněnou směrnicí Rady 2011/85/EU o rozpočtových rámcích členských států ([3]). Tento rámec má za cíl podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a bránit nadměrným schodkům veřejných financí. Prosazuje také odpovědnost členských států, více se zaměřuje na střednědobý horizont a stanoví rovněž účinnější a soudržnější vymáhání pravidel.

(2) Ústředním bodem nového rámce správy ekonomických záležitostí jsou národní střednědobé fiskálně-strukturální plány, které členské státy předkládají Radě a Komisi. Tyto plány mají plnit dva cíle: i) zajistit, aby byl mimo jiné do konce období korekce veřejný dluh uveden na věrohodně sestupnou trajektorii nebo zůstal na obezřetné úrovni a aby byl schodek veřejných financí snížen pod referenční hodnotu 3 % HDP a ve střednědobém horizontu pod touto hodnotou setrval, a ii) zajistit realizaci reforem a investic, které reagují na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a řeší společné priority EU. Za tímto účelem má každý plán obsahovat střednědobý závazek týkající se dráhy čistých výdajů ([4]), jež účinně stanoví rozpočtové omezení po dobu trvání plánu, který se vztahuje na období čtyř nebo pěti let (v závislosti na řádné délce volebního období v členském státě). Kromě toho má plán vysvětlit, jakým způsobem členský stát zajistí realizaci reforem a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro danou zemi (včetně případných doporučení v souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze), a jakým způsobem bude členský stát řešit společné priority Unie. Období fiskální korekce představuje období čtyř let, které může být prodlouženo až o tři roky, pokud se členský stát zaváže provést soubor relevantních reforem a investic, který splňuje kritéria stanovená v nařízení (EU) 2024/1263.

(3) Po předložení plánu Komise posoudí, zda plán splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Čisté výdaje ve smyslu článku 2 nařízení (EU) 2024/1263, tj. veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje, ii) diskreční opatření na straně příjmů, iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie, iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií, v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

(4) Na doporučení Komise má Rada přijmout doporučení, kterým stanoví dráhu čistých výdajů dotčeného členského státu a v příslušném případě schválí soubor reformních a investičních závazků, které jsou podkladem pro prodloužení období fiskální korekce.

VÝCHODISKA TÝKAJÍCÍ SE NÁRODNÍHO STŘEDNĚDOBÉHO FISKÁLNĚ-STRUKTURÁLNÍHO PLÁNU CHORVATSKA

(5) Dne 14. listopadu 2024 předložilo Chorvatsko Radě a Komisi svůj národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. Plán byl předložen po prodloužení lhůty stanovené v článku 36 nařízení (EU) 2024/1263, které bylo dohodnuto s Komisí. Důvodem odloženého předložení bylo zajištění toho, aby se střednědobý fiskálně-strukturální plán a návrh rozpočtového plánu vzájemně doplňovaly a byly v souladu se státním rozpočtem na období 2025–2027, jehož přijetí bylo naplánováno na 14. listopadu 2024, a aby byly plně využity údaje zveřejněné v rámci referenční statistické revize. Dne 21. listopadu 2024 předložilo Chorvatsko dodatek, který reviduje dráhu růstu čistých výdajů v plánu s cílem uplatnit konzervativní přístup při plánování fiskální (výdajové) politiky v období korekce a zajistit, aby předpokládaný veřejný dluh věrohodně zůstal na obezřetné úrovni.

Postup před předložením plánu

(6) Před předložením plánu požádalo Chorvatsko o technické informace ([5]), které Komise poskytla dne 21. června 2024 a zveřejnila dne 14. listopadu ([6]). Technické informace uvádějí, jaká úroveň primárního strukturálního salda v roce 2028 je nezbytná k zajištění toho, aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu udržel pod 3 % HDP a aby veřejný dluh ve střednědobém horizontu zůstal pod 60 % HDP, a to i za předpokladu, že po čtyřletém období korekce nebudou přijata žádná další rozpočtová opatření. Střednědobý horizont je definován jako období deseti let po skončení období korekce. Technické informace byly vypracovány a předány Chorvatsku ve dvou scénářích: scénáři, který zahrnuje soulad s ochranným opatřením pro odolnost schodku ([7]), v souladu s čl. 9 odst. 3 nařízení (EU) 2024/126, a scénáři bez tohoto ochranného opatření.

Technické informace pro Chorvatsko stanoví, že s cílem dodržet v průběhu čtyřletého období korekce příslušná fiskální pravidla a na základě předpokladů Komise, z nichž vycházejí předběžné pokyny předané v červnu 2024, by primární strukturální saldo mělo na konci období korekce (2028) činit alespoň - 0,4 % HDP (scénář bez ochranného opatření pro odolnost schodku), jak je uvedeno v následující tabulce. Pro informaci je uvedeno, že při zohlednění ochranného opatření pro odolnost schodku by primární strukturální saldo mělo na konci období korekce (2028) činit alespoň - 0,4 % HDP. Pro Chorvatsko, které je způsobilé obdržet technické informace, však ochranné opatření pro odolnost schodku není požadováno.

Tabulka 1: Technické informace, které Komise poskytla Chorvatsku

Poslední rok období korekce	2028
Minimální výše primárního strukturálního salda (v % HDP), scénář bez ochranného opatření pro odolnost schodku	- 0,4 %
Pouze pro informaci: Minimální výše primárního strukturálního salda (v % HDP), scénář s ochranným opatřením pro odolnost schodku	- 0,4 %

Zdroj: výpočty Komise.

(7) V souladu s článkem 12 nařízení (EU) 2024/1263 vedly Chorvatsko a Komise od září do listopadu 2024 technický dialog. V rámci technického dialogu byly posouzeny technické informace poskytnuté Komisí a pozornost se zaměřila na diskusi o daňové reformě, která vstoupí v platnost v roce 2025, a na plánované provádění reforem a investic

([5]) Předběžné pokyny předané členským státům a Hospodářskému a finančnímu výboru zahrnují technické informace i) s prodloužením období korekce i bez něj (na čtyři roky a na sedm let) a ii) včetně ochranného opatření pro odolnost schodku i bez něj.
([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Croatia
([7]) Ochranné opatření pro odolnost schodku stanovené v článku 8 nařízení (EU) 2024/1263 stanoví, že roční zlepšení primárního strukturálního salda činí 0,4 procentního bodu HDP (nebo v případě prodloužení období korekce 0,25 procentního bodu HDP), dokud se strukturální schodek nesníží pod 1,5 % HDP.

reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a na společné priority Unie v oblasti spravedlivé ekologické a digitální transformace, sociální a hospodářské odolnosti, energetické bezpečnosti a budování obranných schopností.

(8) V listopadu 2024 Chorvatsko v souladu s čl. 11 odst. 3 a čl. 36 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2024/1263 vedlo konzultace s občanskou společností, sociálními partnery a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Národní střednědobý fiskálně-strukturální plán byl projednán v Hospodářské a sociální radě, jejímiž členy jsou odborové svazy, sdružení zaměstnavatelů a zástupci vlády.

(9) Komise pro fiskální politiku vydala stanovisko k makroekonomické prognóze a makroekonomickým předpokladům, z nichž vychází víceletá dráha čistých výdajů. Komise pro fiskální politiku dospěla k závěru, že předpokládané hodnoty tempa růstu reálného HDP, implicitního deflátoru HDP a národního cenového indexu jsou přiměřené a že makroekonomické projekce jsou v zásadě stejné nebo mírně pozitivnější než v současnosti dostupné projekce ostatních příslušných institucí. Komise pro fiskální politiku schválila makroekonomické projekce na období do roku 2028, které připravilo ministerstvo financí, a zdůraznila, že projekce se pohybují v přijatelném rozmezí a poskytují dobrý základ pro sestavení národního střednědobého fiskálně-strukturálního plánu.

Další související procesy

(10) Dne 14. listopadu 2024 předložilo Chorvatsko svůj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komise přijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu dne 26. listopadu ([8]).

(11) Dne 21. října 2024 vydala Rada sérii doporučení pro Chorvatsko v rámci evropského semestru ([9]).

SHRNUTÍ PLÁNU A JEHO POSOUZENÍ KOMISÍ

(12) V souladu s článkem 16 nařízení (EU) 2024/1263 posoudila Komise plán takto:

Souvislosti: Makroekonomická a fiskální situace a výhled

(13) Hospodářská činnost v Chorvatsku vzrostla v roce 2023 o 3,3 %, a to díky všem složkám HDP s výjimkou zásob, přičemž největší kladný příspěvek měly investice a spotřeba domácností. Podle prognózy Evropské komise z podzimu 2024 se očekává, že ekonomika v roce 2024 poroste o 3,6 %, a to díky rostoucí domácí poptávce, především spotřebě domácností a investicím, přičemž čistý vývoz bude mít na růst negativní vliv. V roce 2025 by měl reálný HDP vzrůst o 3,3 %, jelikož růst domácí poptávky se zpomalí. V roce 2026 se očekává růst reálného HDP o 2,9 %, neboť domácí poptávka bude nadále klesat a příspěvek čistého vývozu se stane neutrálním. V horizontu prognózy se očekává, že růst potenciálního HDP v Chorvatsku se zvýší v roce 2024 o 4,2 %, v roce 2025 o 3,6 % a v roce 2026 o 3,3 %, a to díky akumulaci kapitálu, celkové produktivitě výrobních faktorů a příspěvku práce, přičemž příspěvek práce se do roku 2026 znatelně sníží, a to v souvislosti s poklesem počtu obyvatel v produktivním věku a navzdory vyšší míře účasti na trhu práce. Míra nezaměstnanosti v roce 2023 činila 6,1 % a podle prognózy Komise dosáhne v roce 2024 hodnoty 5,1 %, v roce 2025 hodnoty 4,7 % a v roce 2026 hodnoty 4,6 %. V roce 2024 se předpokládá se, že inflace (deflátor HDP) klesne z 11,7 % v roce 2023 na 6,6 % v roce 2024 a následně v roce 2025 dosáhne 3,2 % a v roce 2026 2,1 %.

(14) Pokud jde o fiskální vývoj, schodek veřejných financí Chorvatska v roce 2023 činil 0,9 % HDP. Prognóza Komise z podzimu 2024 očekává, že v roce 2024 dosáhne 2,1 % HDP, načež v roce 2025 zůstane na úrovni 2,1 % HDP a v roce 2026 za předpokladu nezměněné politiky klesne na 1,9 % HDP. Prognóza Komise z podzimu 2024 ještě nezahrnuje návrh rozpočtu Chorvatska na rok 2025, který vláda předložila vnitrostátnímu parlamentu v listopadu. Prognóza Komise však zahrnuje rozpočtový rámec na období 2025–2027, který vláda přijala dne 31. října. Veřejný dluh na konci roku 2023 představoval 61,8 % HDP. Na základě prognózy Komise z podzimu 2024 se předpokládá, že poměr dluhu k HDP se na konci roku 2024 sníží na 57,3 % HDP. Na konci roku 2025 by měl poklesnout na 56,0 % HDP a na konci roku 2026 by měl zůstat na stejné úrovni 56,0 % HDP. Fiskální prognóza Komise nezohledňuje politické závazky ve střednědobých plánech jako takové, dokud nejsou podloženy důvěryhodně oznámenými a dostatečně specifikovanými konkrétními politickými opatřeními.

([8]) Stanovisko Komise k návrhu rozpočtového plánu Chorvatska, 26.11.2024, C(2024) 9080 final.
([9]) Doporučení Rady ze dne 21. října 2024 k hospodářské a rozpočtové politice, politice zaměstnanosti a strukturální politice Chorvatska, (Úř. věst. C, C/2024/6818, 29.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6818/oj).

Dráha čistých výdajů a hlavní makroekonomické předpoklady v plánu

(15) Národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Chorvatska zahrnuje období 2025–2028 a představuje fiskální korekci v délce čtyř let.

(16) Plán obsahuje veškeré informace požadované v článku 13 nařízení (EU) 2024/1263.

(17) Plán doplněný dodatkem představuje závazek k dráze čistých výdajů uvedené v tabulce 2, která odpovídá průměrnému růstu čistých výdajů v období do roku 2028 ve výši 4,8 %.

Těmto technickým informacím (za předpokladu lineárního postupu korekce) odpovídá průměrný růst čistých výdajů během období korekce (2025–2028) o 4,0 %. Dráha čistých výdajů stanovená v plánu by měla na konci období korekce (2028) vyústit v primární strukturální saldo ve výši - 0,2 % HDP ([10]). To je nad minimální úrovní primárního strukturálního salda v roce 2028 ve výši - 0,4 % HDP, kterou uvedla Komise v technických informacích dne 21. června 2024 ([11]).

Plán předpokládá snížení růstu potenciálního HDP na 2,5 % v roce 2028 (ze 4,5 % v roce 2024). Kromě toho se v plánu očekává, že tempo růstu deflátoru HDP se v roce 2028 sníží na 2,2 % (z 6,7 % v roce 2024).

Tabulka 2: Dráha čistých výdajů a hlavní předpoklady v plánu Chorvatska

	2024	2025	2026	2027	2028	Průměr za dobu platnosti plánu 2025–2028
Růst čistých výdajů (roční, v %)	18,6	6,4	4,9	4,1	3,7	4,8
Růst čistých výdajů (kumulativní, vůči zákl. roku 2023, v %)	18,6	26,2	32,3	37,8	42,9	není relevantní
Růst potenciálního HDP (v %)	4,5	4,0	3,5	2,9	2,5	3,2
Inflace (růst deflátoru HDP) (v %)	6,7	3,7	2,6	2,4	2,2	2,7

Zdroj: Střednědobý fiskálně-strukturální plán Chorvatska a výpočty Komise.

Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na veřejný dluh

(18) Pokud se naplní dráha čistých výdajů stanovená v plánu a výchozí předpoklady, veřejný dluh se podle plánu postupně sníží z 57,3 % HDP v roce 2024 na 53,1 % na konci období korekce v roce 2028, jak je uvedeno v následující tabulce. Ve střednědobém horizontu se očekává, že se úroveň veřejného dluhu v poměru k HDP bude postupně snižovat a v roce 2038 dosáhne 49 %. Ačkoli tyto údaje neodrážejí dodatek předložený dne 21. listopadu, jeho konzervativní přístup k dráze čistých výdajů zajišťuje, že předpokládaný veřejný dluh věrohodně zůstane na obezřetné úrovni.

([10]) Neodráží to dodatek předložený dne 21. listopadu 2024 a jeho konzervativní přístup k dráze čistých výdajů.
([11]) Ve scénáři bez ochranného opatření pro odolnost schodku.

Tabulka 3: Vývoj veřejného dluhu a salda veřejných financí v plánu Chorvatska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Veřejný dluh (v % HDP)	61,8	57,3	55,8	54,9	54,1	53,1	49,0
Saldo veřejných financí (v % HDP)	- 0,9	- 2,1	- 2,3	- 1,9	- 1,8	- 1,5	- 1,4

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Chorvatska.

Podle plánu se tedy veřejný dluh ve střednědobém horizontu udrží pod referenční hodnotou 60 % HDP uvedenou ve Smlouvě.

Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu je tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu v souladu s požadavky na dluh stanovenými v čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na saldo veřejných financí

(19) Na základě dráhy čistých výdajů a předpokladů plánu se schodek veřejných financí zvýší z 2,1 % HDP v roce 2024 na 2,3 % v roce 2025 a postupně se sníží na 1,5 % v roce 2028. Ačkoli tyto údaje neodrážejí dodatek předložený dne 21. listopadu 2024, jeho konzervativní přístup k dráze čistých výdajů zajišťuje, že předpokládaný schodek veřejných financí se ve střednědobém horizontu udrží pod 3 % HDP.

Podle plánu tedy schodek veřejných financí na konci období korekce (2028) nepřekročí referenční hodnotu 3 % HDP.

Kromě toho schodek veřejných financí nepřekročí 3 % HDP v průběhu deseti let po období korekce (tj. do roku 2038).

Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu je tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu v souladu s požadavky na schodek stanovenými v čl. 6 písm. b) a čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Makroekonomické předpoklady plánu

(20) Plán vychází ze souboru předpokladů, který se liší od předpokladů Komise, jež byly Chorvatsku předány dne 21. června. Plán používá zejména různé předpoklady pro čtyři proměnné, a to pro výchozí bod (primární strukturální saldo), růst potenciálního HDP, růst deflátoru HDP a nominální implicitní úrokovou míru. Tyto rozdíly v předpokladech je třeba pečlivě posoudit, aby bylo zajištěno, že jsou podloženy řádnými a na datech založenými ekonomickými argumenty, zejména vzhledem k tomu, že průměrný růst čistých výdajů v plánu je vyšší než hodnota vyplývající z technických informací. Posouzení těchto rozdílů v předpokladech je uvedeno níže.

Níže jsou uvedeny rozdíly v předpokladech s významným dopadem na průměrný růst čistých výdajů spolu s posouzením každého rozdílu samostatně.

— Plán využívá ve srovnání s předpoklady Komise předanými dne 21. června aktuálnější údaje a předpokládá lepší výchozí pozici. V předběžných pokynech činilo primární strukturální saldo pro rok 2024 −2 % HDP, zatímco v plánu se předpokládá - 1,5 % HDP, tedy stejně jako v prognóze Komise z podzimu 2024. Vyšší primární strukturální saldo je způsobeno výraznou revizí údajů zveřejněných po předání předběžných pokynů. To přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během období korekce je vyšší než podle předpokladů Komise. Tento předpoklad se jeví být řádně odůvodněný.

— V plánu se předpokládá, že růst potenciálního HDP se postupně sníží z odhadovaných 4,5 % v roce 2024 na 2,5 % do roku 2028 a dále se zmírní na 1,6 % do roku 2038, přičemž průměrná hodnota v období korekce činí 3,2 %. V předběžných pokynech Komise se předpokládá, že potenciální produkt bude ve stejném období růst v průměru o 2,6 %. Po období korekce plán předpokládá stejný potenciální růst jako v předběžných pokynech. V prognóze Komise z podzimu 2024 činí průměrný potenciální růst v období korekce 2,9 %, což odráží aktualizace údajů a nové předpoklady od prognózy z jara 2024. Rozdíl mezi plánem a předběžnými pokyny během období korekce je odůvodněn revidovanými údaji a novými předpoklady pouze částečně. Zbývající rozdíl do značné míry souvisí s předpokladem vysokého růstu zaměstnanosti v plánu. Celkově to přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během období korekce je v plánu vyšší než podle předpokladů Komise. Tento předpoklad se proto nejeví jako řádně odůvodněný.

— V plánu se předpokládá, že deflátor HDP dosáhne v roce 2024 úrovně 6,7 %, v roce 2025 úrovně 3,7 %, v roce 2026 úrovně 2,6 %, v roce 2027 úrovně 2,4 % a v roce 2028 úrovně 2,2 %. V předběžných pokynech Komise se předpokládalo, že deflátor HDP v roce 2024 bude činit 5,5 %, v letech 2025 a 2026 se sníží na 2,2 % a v letech 2027 a 2028 se mírně zvýší na 2,3 %. Prognóza Komise z podzimu 2024 předpokládá v letech 2024 a 2025 vyšší deflátor HDP, než se předpokládalo v předběžných pokynech, a to ve výši 6,6 % a 3,2 %, což odráží aktualizace údajů a nové předpoklady od prognózy z jara 2024. Komise předpokládá, že deflátor HDP dosáhne v roce 2026 hodnoty 2,1 %. Deflátor HDP předpokládaný v plánu je tedy vyšší než hodnota v předpokladech Komise, a to o 0,5 procentního bodu v roce 2025 i 2026, což odráží vyšší deflátory soukromé a veřejné spotřeby. To přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během období korekce je v plánu vyšší než podle předpokladů Komise. Tento předpoklad se proto nejeví jako řádně odůvodněný.

— V plánu se předpokládá, že nominální implicitní úrokové míry dosáhnou v roce 2024 úrovně 2,9 % a postupně se sníží na 2,6 % v roce 2028. To přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během období korekce je v plánu vyšší než podle předpokladů Komise. Předběžné pokyny Komise předpokládaly nominální implicitní úrokové míry ve výši 2,8 % v roce 2024, které se postupně zvyšovaly na 3,1 % v roce 2028. Nižší nominální implicitní úrokové míry v plánu odrážejí nižší tržní úrokové sazby po zvýšení úvěrového ratingu Chorvatska příslušnými ratingovými agenturami. Celkově se předpoklad plánu považuje za řádně odůvodněný použitím novějších údajů o trhu.

Celkově by všechny rozdíly v předpokladech mohly vést k tomu, že je průměrný růst čistých výdajů v plánu výrazně vyšší než průměrný růst čistých výdajů vyplývající z technických informací. Chorvatský plán, doplněný dodatkem, však obsahuje obezřetnější dráhu čistých výdajů, která vede k průměrnému růstu čistých výdajů, jenž stále převyšuje průměrný růst čistých výdajů vyplývající z technických informací, ale pouze o částku, kterou lze vysvětlit rozdíly v předpokladech, jež jsou považovány za řádně odůvodněné.

Komise zohlední výše uvedené posouzení předpokladů plánu při budoucím posuzování souladu s dráhou čistých výdajů.

Fiskální strategie plánu

(21) Podle orientační fiskální strategie uvedené v plánu jsou závazky týkající se čistých výdajů realizovány jak prostřednictvím omezování výdajů, tak i diskrečním zvyšováním příjmů. Pro dosažení fiskálních cílů plán uvádí, že některé kategorie výdajů, které jsou pod kontrolou vlády, budou mít omezený růst (např. výdaje na náhrady zaměstnancům by se měly snížit z 13,0 % HDP v roce 2025 na 12,6 % v roce 2028). Diskreční opatření na straně příjmů spojená s daňovou reformou, která vstoupí v platnost v roce 2025, mají podle plánu přinést dodatečné příjmy ve výši 0,4 % HDP za celé období korekce. Současně existují i opatření, která zvyšují vládní výdaje spojené s prováděním důchodové reformy (zdokonalení vzorce pro valorizaci důchodů) a zaváděním nových opatření sociální politiky, jako je cenově dostupné bydlení.

Specifikace politických opatření, která mají být přijata, musí být potvrzena nebo upravena a vyčíslena v ročních rozpočtech. Současně existují rizika pro provádění orientační fiskální strategie uvedené v plánu, která vyplývají z rizik makroekonomických předpokladů, z nichž plán vychází, ze zpoždění v procesu zadávání veřejných zakázek, které by mohlo zpomalit investice, a z dalších komplikací při provádění strukturálních reforem.

Návrh rozpočtového plánu na rok 2025 upřesňuje politická opatření, jejichž prostřednictvím bude splněn závazek týkající se čistých výdajů na rok 2025 ([12]).

Reformy a investice, které reagují na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a řeší společné priority Unie

(22) Plán popisuje politické záměry týkající se reforem a investic, jejichž cílem je reagovat na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro danou zemi, a řešit společné priority EU. Plán obsahuje 290 plánovaných reformních a investičních opatření, z nichž 209 je finančně podporováno z Nástroje pro oživení a odolnost a 81 jsou nově určená opatření a opatření v rámci jiných programů EU, včetně politiky soudržnosti. Celkově byla opatření národního plánu pro oživení a odolnost přizpůsobena tak, aby přispívala k provádění stávajících doporučení pro danou zemi. Nová opatření přidaná do střednědobého plánu dále přispívají k provádění doporučení pro danou zemi z minulých let a nových doporučení pro danou zemi vydaných v roce 2024.

(23) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je spravedlivá ekologická a digitální transformace, včetně klimatických cílů stanovených v nařízení (EU) 2021/1119, zahrnuje plán soubor opatření na podporu klimatické neutrality a k řešení problémů souvisejících s přizpůsobováním se změně klimatu. V zájmu zintenzivnění úsilí o dosažení cíle pro rok 2030 a provádění integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu bude vytvořen plánovací rámec pro provádění Strategie rozvoje nízkouhlíkového hospodářství, včetně návrhu závazných odvětvových cílů pro snižování emisí v odvětvích, v nichž je dekarbonizace nejobtížnější, a vytvoření struktur potřebných pro zavedení sociálního klimatického fondu. K posílení odolnosti vůči změně klimatu bude přijat akční plán spolu s ukazateli, aby se urychlilo provádění Strategie pro přizpůsobení se změně klimatu. Tato opatření se vztahují k doporučením pro danou zemi z roku 2023 týkajícím se efektivního čerpání fondů EU a doporučením pro danou zemi z roku 2023 týkajícím se snížení celkové závislosti na fosilních palivech.

Plán obsahuje opatření plánu pro oživení a odolnost, která podporují posílení veřejné správy, soudnictví a státního majetku prostřednictvím digitalizace a zjednodušení správních a soudních procesů, posílení státní infrastruktury IKT, rozšíření sítě digitálních služeb a rozšíření širokopásmového přístupu a přístupu k sítím 5G pro domácnosti. Reformy a investice do státní infrastruktury IKT a digitálních služeb souvisejí s doporučeními pro danou zemi z roku 2020, která se týkají lepšího přístupu k digitální infrastruktuře a službám, podpory získávání dovedností a zvýšení efektivity a kapacity veřejné správy při navrhování a provádění veřejných projektů a politik na ústřední i místní úrovni. Plán zahrnuje i opatření nad rámec plánu pro oživení a odolnost zaměřená na zvýšení kybernetické bezpečnosti, další digitalizaci veřejných služeb a posílení správy dat ve veřejné správě. Tato opatření souvisejí s doporučeními pro danou zemi z let 2019 a 2020, která se týkají zlepšení elektronické komunikace na soudech, zvýšení efektivity soudnictví a zlepšení přístupu k digitální infrastruktuře a službám. Kromě toho plán zahrnuje důležité reformy, které mají zvýšit atraktivitu výzkumných profesí v oblasti informačních a komunikačních technologií v souvislosti s doporučeními pro danou zemi z let 2019 a 2020, jež se týkají lepšího přístupu k digitální infrastruktuře a službám, jakož i zaměření investic na ekologickou a digitální transformaci. Plán zahrnuje také soubor opatření plánu pro oživení a odolnost v odvětví dopravy, která mimo jiné plní doporučení pro danou zemi týkající se zlepšení přístupu k digitální infrastruktuře a službám, posílení ekologické a digitální transformace, snížení poptávky po energii a závislosti na fosilních palivech v dopravě a podpory udržitelných dopravních řešení. Plán dále zahrnuje opatření v oblasti energetiky a renovace budov po zemětřesení, rozvoje sítě seismologických dat, oběhového využití stavebního odpadu z budov se statusem kulturního statku a rozvoje strategií ekologické obnovy měst, která plní doporučení pro danou zemi týkající se energetické účinnosti, ekologické transformace, snižování závislosti na fosilních palivech a pokračování provádění Nástroje pro oživení a odolnost.

(24) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je sociální a ekonomická odolnost, včetně evropského pilíře sociálních práv, plán zahrnuje komplexní reformu vzdělávacího systému, jejímž cílem je rozšířit přístup k předškolnímu vzdělávání a péči a k vysokoškolskému vzdělávání a zlepšit kvalitu základního a vysokoškolského vzdělávání, mimo jiné zavedením jednosměnného vyučování a přípravou přechodu na celodenní výuku v základním vzdělávání. Reforma vzdělávacího systému souvisí s doporučeními pro danou zemi z roku 2019 týkajícími se zlepšení přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě, jejich kvality a významu pro trh práce, s doporučeními pro danou zemi z roku 2020 týkajícími se podpory získávání dovedností, s doporučeními pro danou zemi z roku 2024 týkajícími se snížení nedostatku

([12]) Viz stanovisko Komise ze dne 26. listopadu 2024 k návrhu rozpočtového plánu Chorvatska.

dovedností posílením základních dovedností a zlepšením opatření v oblasti prohlubování dovedností a změny kvalifikace a s doporučeními pro danou zemi z let 2023 a 2024 týkajícími se pokračování v soustavném provádění plánu pro oživení a odolnost. Plán rovněž zahrnuje důležité reformy trhu práce, které mají zdokonalit právní rámec a zvýšit zaměstnanost zlepšením dostupnosti a kvality odborného vzdělávání a vzdělávání dospělých, zajišťováním cílených aktivních politik trhu práce a posílením systému začleňování a monitorování zranitelných skupin. Tyto reformy souvisejí s doporučeními pro danou zemi z let 2019 a 2020, která se týkají posílení opatření a institucí trhu práce, zlepšení jejich spolupráce se sociálními službami a zlepšení přiměřenosti dávek v nezaměstnanosti a minimálních zaručených dávek. V oblasti sociální odolnosti plán zahrnuje reformu důchodového systému, jejímž cílem je zvýšit přiměřenost důchodů, jakož i komplexní reformy systému sociálního zabezpečení zaměřené na snížení rizika chudoby a sociálního vyloučení zranitelných skupin prostřednictvím integrace sociálních dávek a zlepšení kvality, přístupnosti a cenové dostupnosti deinstitucionalizovaných komunitních sociálních služeb, zejména dlouhodobé péče. Tyto reformy sociálního zabezpečení souvisejí s doporučeními pro danou zemi z roku 2019 o konsolidaci sociálních dávek a zlepšení jejich dopadu na snižování chudoby, s doporučeními pro danou zemi z roku 2020 týkajícími se zlepšení přiměřenosti dávek v nezaměstnanosti a minimálních zaručených dávek a s doporučeními pro danou zemi z roku 2024 týkajícími se snížení nedostatku pracovních sil a dovedností usnadněním přístupu k formální dlouhodobé péči doma a v komunitě. Plán rovněž obsahuje řadu opatření na ochranu dětí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením v rámci evropské záruky pro děti.

Kromě toho plán zahrnuje opatření k dalšímu zlepšení výkonnosti a konkurenceschopnosti veřejného výzkumu, vývoje a inovací prostřednictvím snížení roztříštěnosti veřejných výzkumných ústavů a vysokoškolských institucí a poskytování dotací na výzkumné projekty v novém programovém rámci v souladu s doporučeními pro danou zemi z roku 2019, která se týkají zaměření hospodářské politiky související s investicemi na výzkum a inovace a zlepšení kapacit vnitrostátních orgánů při navrhování veřejných projektů a politik, s doporučeními pro danou zemi z roku 2020 týkajícími se zvýšení účinnosti a kapacity veřejné správy při navrhování a provádění veřejných projektů a s doporučeními pro danou zemi z roku 2024 týkajícími se pokračování provádění plánu pro oživení a odolnost a zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím řešení vysoké roztříštěnosti veřejných výzkumných ústavů. Kromě toho plán zahrnuje reformy ke zlepšení fungování veřejné správy prostřednictvím posílení schopností státních zaměstnanců v souladu s doporučeními pro danou zemi z roku 2020, která se týkají zvýšení efektivity a kapacity veřejné správy při navrhování a provádění veřejných projektů, s doporučeními pro danou zemi z let 2022 a 2024 týkajícími se pokračování provádění plánu pro oživení a odolnost a s doporučeními pro danou zemi z roku 2024 týkajícími se snížení nedostatku dovedností. Dále plán zahrnuje opatření plánu pro oživení a odolnost v rámci složek renovace budov, jež se zaměřují na rozvoj dovedností pro obnovu po zemětřesení a energetickou renovaci a zavádějí nové programy pro vzdělávání dospělých v oblasti stavebnictví pro pracovníky, kteří nejsou občany EU, což souvisí s doporučeními pro danou zemi týkajícími se podpory získávání dovedností pro ekologickou transformaci, zajištění účinného čerpání finančních prostředků a pokračování v provádění plánu pro oživení a odolnost.

(25) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je energetická bezpečnost, plán zahrnuje klíčové investice v rámci plánu pro oživení a odolnost zaměřené na modernizaci elektrických sítí, zvýšení kapacity pro zpětné zplyňování zkapalněného zemního plynu (LNG) a rozšíření přeshraniční infrastruktury pro přepravu plynu. Kromě toho obsahuje opatření na podporu využívání obnovitelných zdrojů energie, energetické renovace budov, energetické účinnosti v průmyslu a udržitelné dopravy s nulovými emisemi, jež zároveň řeší energetickou chudobu. Tato opatření souvisejí s doporučeními pro danou zemi z roku 2019 týkajícími se investiční politiky v oblasti energetické účinnosti, obnovitelných zdrojů energie a environmentální infrastruktury, s doporučeními pro danou zemi z roku 2020 týkajícími se zaměření investic na ekologickou a digitální transformaci, zejména na environmentální infrastrukturu, čistou a účinnou výrobu a využívání energie, s doporučeními pro danou zemi z roku 2022 týkajícími se diverzifikace dovozu fosilních paliv a snížení celkové závislosti na fosilních palivech a urychlení zavádění obnovitelných zdrojů energie, s doporučeními pro danou zemi z let 2022, 2023 a 2024 týkajícími se pokračování provádění plánu pro oživení a odolnost a doporučeními pro danou zemi z roku 2023 týkajícími se snížení závislosti na fosilních palivech urychlením zavádění obnovitelných zdrojů energie.

(26) Pokud jde o společnou prioritu, jíž jsou obranné schopnosti, plán neobsahuje podrobnosti o investicích nebo reformách, které se této společné priority týkají.

(27) Kromě toho plán zahrnuje další politická opatření nad rámec společných priorit EU, včetně zlepšení správy státního majetku snížením počtu státních podniků, zlepšení jejich správy a řízení, včetně sladění vnitrostátních norem s mezinárodními osvědčenými postupy, a posílení lidských kapacit pro monitorování správy a řízení státních podniků. Tato opatření souvisejí s doporučeními pro danou zemi z roku 2019, jejich cílem je zlepšit správu a řízení státních podniků a zintenzivnit prodej státních podniků a neaktivních aktiv. Kromě toho plán dále zahrnuje

liberalizaci trhů služeb, zmírnění administrativní a daňové zátěže a posílení podpory růstu začínajících podniků. Tato opatření souvisejí s doporučeními pro danou zemi z roku 2019 týkajícími se nadměrné regulace trhu s výrobky a službami a snížení nejvíce zatěžujících parafiskálních poplatků a s doporučeními pro danou zemi z roku 2020 týkajícími se dalšího snižování parafiskálních poplatků a regulačních omezení na trzích zboží a služeb a podpory soukromých investic na podporu hospodářského oživení. Plán zahrnuje také opatření, jako je poskytování úvěrů a úrokových dotací mikropodnikům a malým a středním podnikům, podpora projektů v podnicích se střední tržní kapitalizací a velkých podnicích a investice do kapitálových a kvazikapitálových nástrojů, která souvisejí s doporučeními pro danou zemi z roku 2020 týkajícími se zachování opatření na zajištění likvidity malých a středních podniků a doporučeními pro danou zemi z roku 2024 týkajícími se urychlení investic podporovaných z fondů EU. Zahrnuta jsou také opatření na podporu účinnějšího fungování kapitálových trhů, která jsou nejnověji v souladu s doporučeními pro danou zemi z roku 2024 týkajícími se zlepšení přístupu k různým zdrojům financování a podpory kapitálových trhů. Plán rovněž zahrnuje opatření plánu pro oživení a odolnost týkající se modernizace námořních přístavů, přizpůsobení plně autonomních a elektrických vozidel a infrastruktury potřebám zdravotně postižených cestujících, jež plní doporučení pro danou zemi z roku 2020 ohledně zlepšení přístupu k digitální infrastruktuře a službám. Kromě toho plán zahrnuje opatření plánu pro oživení a odolnost ohledně energetické renovace budov se statusem kulturního statku, začlenění seismických dat do odborných podkladů pro územní plány a přijetí pokynů pro použití modelu pro sledování spotřeby energie ve vícebytových budovách, které mimo jiné plní doporučení pro danou zemi z roku 2020 týkající se zlepšení přístupu k digitální infrastruktuře a službám.

Cílem plánu je dále posílit odolnost zdravotnického systému rozšířením přístupu ke službám prostřednictvím inovativních modelů, investic do nejmodernějšího vybavení a infrastruktury, jakož i do digitalizace lékařské péče a zároveň zvýšit kvalitu péče prostřednictvím harmonizovaných klinických pokynů a odborných školení. Cílem těchto snah je řešit klíčové problémy v oblasti zdravotnictví, jako jsou onkologie a čekací listiny, a zároveň zlepšit nakládání s odpady a zdroji ve zdravotnických zařízeních, a podpořit tak doporučení pro danou zemi z roku 2020 týkající se zvýšení odolnosti zdravotnického systému a podpory vyváženého rozdělování zdravotní péče a elektronického zdravotnictví a doporučení pro danou zemi z roku 2021 týkající se fiskálních reforem pro udržitelnou zdravotní péči. Aspekty související s odbornou přípravou jsou rovněž spojeny s doporučeními pro danou zemi z roku 2020 týkajícími se podpory získávání dovedností. Mimo rámec plánu pro oživení a odolnost Chorvatsko provádí opatření zahrnující rozvoj elektronického zdravotnictví, paliativní péče a hodnocení zdravotnických technologií, jakož i podporu zdravého životního stylu a prevence nemocí.

(28) Plán obsahuje informace o soudržnosti a v příslušných případech též komplementaritě s fondy politiky soudržnosti a s plánem pro oživení a odolnost Chorvatska. Investice v rámci politiky soudržnosti zaměřené na posílení výzkumných a inovačních kapacit doplňují investice a reformy v rámci plánu pro oživení a odolnost, jež jsou zaměřené na zlepšení výkonnosti veřejného výzkumného sektoru a inovačních výstupů podniků. Investice do vzdělávacích zařízení na všech stupních vzdělávání doplňují investice plánu pro oživení a odolnost a přispívají k rozšíření přístupu k předškolnímu vzdělávání a péči a k vysokoškolskému vzdělávání a ke zlepšení kvality základního vzdělávání.

(29) Plán poskytuje přehled potřeb Chorvatska v oblasti veřejných investic souvisejících se společnými prioritami EU s výjimkou čtvrté priority týkající se budování obranných schopností. Cílem plánu je přispět ke splnění potřeb Chorvatska v oblasti veřejných investic souvisejících se společnými prioritami EU. Pokud jde o první společnou prioritu týkající se spravedlivé, ekologické a digitální transformace, včetně souladu s evropským právem pro klima, plán popisuje investiční potřeby pro 78 opatření. Tato opatření se týkají mimo jiné ekologických a vodíkových investic, energetické účinnosti a podpory čisté energie, investic do udržitelné městské a železniční dopravy, digitalizace veřejné správy a soudnictví a podpory a propagace výzkumu a vývoje. Pokud jde o prioritu spojenou se sociální a ekonomickou odolností, včetně evropského pilíře sociálních práv, plán popisuje investiční potřeby pro 30 opatření. Týkají se mimo jiné opatření ke zlepšení přístupu k cenově dostupnému bydlení, programů vzdělávání dospělých, poukázek na změnu kvalifikace a prohlubování dovedností, aktivních politik trhu práce, výstavby a modernizace zařízení předškolního vzdělávání a péče, základních a středních škol, včetně dokončení přechodu na jednosměnný provoz na základních školách, a opatření na demografickou revitalizaci na podporu rodin s dětmi a prevenci vylidňování. V souvislosti s prioritou spojenou s energetickou bezpečností plán popisuje investiční potřeby pro 15 opatření, která se týkají mimo jiné zvýšení energetické účinnosti prostřednictvím renovace budov, podpory čisté energie prostřednictvím rozvoje kapacit na výrobu vodíku a dobíjecích stanic a modernizace elektrické přenosové soustavy.

Závěr posouzení Komise

(30) Celkově Komise zastává názor, že plán Chorvatska splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVĚR RADY

(31) Rada vítá střednědobý fiskálně-strukturální plán Chorvatska a má za to, že jeho plné provedení by přispělo k zajištění zdravých veřejných financí a k podpoře udržitelnosti veřejného dluhu, jakož i udržitelného a inkluzivního růstu.

(32) Rada bere na vědomí posouzení plánu ze strany Komise. Vyzývá ji však, aby posouzení budoucích plánů předložila v samostatném dokumentu, mimo doporučení Komise pro doporučení Rady.

(33) Rada bere na vědomí posouzení Komise týkající se dráhy čistých výdajů a hlavních makroekonomických předpokladů v plánu, a to i ve vztahu k předběžným pokynům Komise, jakož i dopadů dráhy čistých výdajů plánu na schodek veřejných financí a veřejný dluh. Bere na vědomí posouzení Komise, že makroekonomické a fiskální předpoklady, ačkoli se v některých případech liší od jejích předpokladů, a to i pokud jde o zohlednění aktualizovaných makroekonomických a fiskálních dat, jsou celkově řádně odůvodněny a podloženy řádnými ekonomickými argumenty. Rada bere na vědomí obecnou fiskální strategii plánu a rizika spojená s výhledem, která by mohla ovlivnit naplnění makroekonomického scénáře a výchozích předpokladů a realizaci dráhy čistých výdajů plánu. Zejména vítá, že před předložením plánu byly na vnitrostátní úrovni zapojeny příslušné zainteresované strany. Rada rovněž konstatuje, že geopolitická rizika mohou vyvíjet tlak na výdaje na obranu.

(34) Rada očekává, že bude Chorvatsko připraveno svou fiskální strategii podle potřeby upravit, aby byla zajištěna realizace dráhy čistých výdajů. Je odhodlána pozorně sledovat hospodářský a fiskální vývoj, včetně vývoje, z něhož scénář plánu vychází.

(35) Rada má za to, že před příštím kolem fiskálního dohledu jsou zapotřebí další jednání s cílem dospět ke společnému porozumění, pokud jde o důsledky kumulativního tempa růstu čistých výdajů pro roční dohled.

(36) Rada bere na vědomí popis Komise týkající se reforem a investičních potřeb a záměrů reagujících na hlavní výzvy zjištěné v kontextu evropského semestru a zdůrazňuje, že je důležité zajistit realizaci těchto reforem a investic. Na základě zpráv předložených Komisí Rada tyto reformy a investice posoudí a v rámci evropského semestru bude sledovat jejich provádění.

(37) Rada se zájmem očekává roční zprávy Chorvatska o pokroku, které budou obsahovat zejména informace o pokroku při plnění dráhy čistých výdajů stanovené Radou a provádění širších reforem a investic v rámci evropského semestru.

(38) V souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2024/1263 by Rada měla doporučit Chorvatsku dráhu čistých výdajů stanovenou v plánu,

DOPORUČUJE Chorvatsku:

1. Zajistit, aby růst čistých výdajů nepřekročil maximální hodnoty stanovené v příloze I tohoto doporučení.

V Bruselu dne 21. ledna 2025.

Za Radu

předseda

A. DOMAŃSKI

PŘÍLOHA I

Maximální tempo růstu čistých výdajů
(roční a kumulativní tempo růstu v nominálním vyjádření)

Chorvatsko

Roky		2025	2026	2027	2028
Tempo růstu (%)	roční	6,4	4,9	4,1	3,7
	kumulativní (*)	26,2	32,3	37,8	42,9

(*) Kumulativní tempo růstu je vypočteno vůči základnímu roku 2023. Používá se při ročním monitorování souladu *ex-post*na kontrolním účtu.